

NGK De Pelgrim Ede. 1 maart 2020

* Voorganger: Robert Doornenbal *

BIJBELLEZINGEN

OT

Jesaja 61:1 (NBV)

De geest van God, de HEER, rust op mij, want de Heer heeft mij gezalfd. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft Hij mij gezonden, om aan verslagenen hoop te bieden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan geketenden hun bevrijding.

NT

Johannes 17:1-5 (NBV)

1. Zo sprak Hij. Daarna sloeg Jezus zijn ogen op naar de hemel en zei: 'Vader, nu is de tijd gekomen. Toon nu de grootheid van Uw Zoon, dan zal de Zoon Uw grootheid tonen.
2. Hij heeft van U macht over alle mensen ontvangen, de macht om iedereen die U Hem gegeven hebt het eeuwige leven te schenken. [3] Het eeuwige leven, dat is dat zij U kennen, de enige ware God, en Hem die U gezonden hebt, Jezus Christus.
4. Ik heb op aarde Uw grootheid getoond door het werk te volbrengen dat U Mij opgedragen hebt.
5. Vader, verhef Mij nu tot Uw majesteit, tot de grootheid die Ik bij U had voordat de wereld bestond.'

PREEK *missie—passie—glorie*

Een tijdje terug ging ik voor in het Utrecht Initiatief, dat is een soort dependance van De Lichtboog in Houten.

Een gemeentelid vertelde over het project "Eten met de burens" (zie kaartje) Dit initiatief is gericht op het eten met daklozen, verslaafden, ex-gedetineerden en andere mensen in de marge. Elke dinsdagavond is er een tijd van ontmoeting rondom de maaltijd die wordt aangeboden.

Dit gemeentelid ziet het als haar *missie*, als haar persoonlijke roeping om hierin te investeren. Haar verlangen is om iets te laten zien van de liefde en de compassie van God - terwijl ze intussen ook veel van deze mensen ontvangt. Ze doet dit werk met hart en ziel, vol *passie*. Tegelijk is er soms toch ook een ander soort passie. Passie in de zin van lijden (met een lange -ij). Het is niet altijd makkelijk. De missie vraagt offers in tijd en geld en moeite en doorzettingsvermogen. Maar toch wil ze graag haar gaven hiervoor inzetten en op die manier God eren en dienen.

Het getuigenis van deze jonge vrouw sprak me erg aan en heeft me geïnspireerd tot deze preek. *Missie. Passie. God willen dienen en eren*. Dat zijn de drie ingrediënten die ik proefde in dit project 'eten met de burens'. En ik dacht bij mezelf: is dat niet eigenlijk de clou van het hele christen-zijn, en het samen kerk zijn?

(1) Dat je doet wat je hand vindt om te doen om iets van Gods liefde te laten zien ('missie'). Dat kan eten bij de burens zijn. Of een kaartje schrijven aan een zieke, of voor hen koken. Of voor hen bidden. Of leidinggeven aan een van de kringen – of... vul maar in.

(2) Dat je de offers, het ongemak, het lijden dat dit van je vraagt, aanvaardt ('passie').

(3) En dat je in alles erop gericht bent om God te dienen, Hem de eer te geven, gericht te zijn op Zijn *glorie*? Dit is het thema van vanochtend: missie, passie, glorie.

Tot mijn verrassing zag ik in de eerste verzen van Johannes 17 deze drie elementen op een bepaalde manier terugkomen. De *missie* van Jezus. De *passie* van Jezus. En de grondtoon van Zijn leven: de *glorie* van Zijn hemelse Vader laten zien, en Hem eren. Laten we dat nu gaan bekijken.

In vers 1 bidt Jezus dit: '**Vader, nu is de tijd gekomen. Toon nu de grootheid van Uw Zoon, dan zal de Zoon Uw grootheid tonen.** En in vers 4 borduurt Jezus voort op ditzelfde thema: **4. Ik heb op aarde Uw grootheid getoond door het werk te volbrengen dat U Mij opgedragen hebt.**

1. MISSIE

Dit stukje gebed is als een zipfile. Er zit veel in, maar je moet de onderdelen rustig uitpakken om dat te kunnen zien. Het unzipprogramma dat ik ga gebruiken, bestaat uit de trits missie-passie-glorie.

We beginnen achteraan vers 4: *“het werk... dat U Mij opgedragen hebt.”* Jezus had een missie, een opdracht, een taakomschrijving. Hij had werk te doen. Al in hoofdstuk 5 heeft Jezus het over ‘het werk dat de Vader Mij gegeven heeft om te volbrengen’ (vers 36). Wat was het werk, wat was de missie van Jezus? We lezen hierover in Jesaja 61 vers 1. Jezus haalde dit hoofdstuk aan in Nazaret, de stad waar Hij was opgegroeid. Daar kondigde Hij zijn missie aan (Lucas 4). Ik vat deze als volgt samen:

(1) Jezus is gekomen om het goede nieuws te brengen aan de armen. Het goede nieuws over het koninkrijk van God dat in Jezus zichtbaar wordt. Dat is echt een blijde boodschap voor mensen die weinig in de melk te brokkelen hebben. Voor de nederigen van hart.

(2) Jezus is gezonden om verslagen harten hoop te bieden, om gebroken harten te helen. *To heal the brokenhearted.*

(3) De missie van Jezus is om mensen die onvrij zijn, die gevangenen, geketend zijn, vrij te maken.

In Johannes 5 bijvoorbeeld maakt Jezus een man los uit de keten van een ziekte die hem al 38 jaar lang gebonden had gehouden. Jezus verrichtte dit ‘werk’ op de sabbat. En gelijk beginnen er mensen te mekkeren. En wat zegt Jezus? **Mijn Vader werkt aan één stuk door, en daarom doe Ik dat ook** (5:38, NBV).

Jezus is bewogen met de nood van mensen op Zijn pad. En Hij is gepassioneerd over Zijn hemelse Vader. Hij heeft alles voor Hem over. Op een gegeven moment maken de discipelen zich zorgen of Jezus niet flauw zal vallen door gebrek aan eten. Maar dan zegt Hij: **Mijn voedsel is: de wil doen van Hem die Mij gezonden heeft en Zijn werk voltooien** (Joh. 4:34). Fascinerende uitspraak! Jezus’ grootste passie is om Gods wil te doen. Om Zijn missie tot een goed einde te brengen, en Gods naam daarmee te eren (vgl. Joh. 17:26). Wanneer zit Jezus’ taak er dan op? Wanneer is Zijn werk voltooid, wanneer is Zijn *mission accomplished*? Het antwoord luidt: aan het kruis. Dit zijn Jezus’ laatste woorden, Johannes 19:30: **Het is volbracht.** Dit brengt ons bij het tweede kernwoord: passie.

2. PASSIE

We gaan terug naar vers 1: **Vader, nu is de tijd** [*hora* = het uur] **gekomen.** Het is tijd. Het uur heeft geslagen. Het belangrijkste, het beslissende moment van de wereldgeschiedenis (!) gaat beginnen. **Toon nu de grootheid van Uw Zoon, dan zal de Zoon Uw grootheid [*doxa*] tonen.** Het woordje *doxa* betekent grootheid, glorie, heerlijkheid, eer, majesteit. Denk aan het woord doxologie: lofprijzing.

Op welke manier gaat Jezus de Zoon de grootheid, de glorie van de Vader laten zien? De glorie van God wordt zichtbaar in het lijden, in de passie van Jezus. In zijn mishandeld worden, Zijn gekruisigd worden en in Zijn sterven. En ook in Zijn opstanding en hemelvaart, zeker! Maar eerst was er de weg van het kruis die voor Hem lag. En natuurlijk zag Jezus er enorm tegenop om zo vreselijk te moeten lijden. **‘Nu ben ik doodsbang’**, zegt Hij in hoofdstuk 12 vers 27. **‘Wat moet ik zeggen? Vader, laat dit ogenblik aan mij voorbijgaan?’** Maar Hij voegt er meteen aan toe: **‘Maar hiervoor ben Ik juist gekomen. Laat nu zien hoe groot Uw Naam is, Vader.’** De combinatie van het *kruis* (een martelinstrument) aan de ene kant en *glorie* aan de andere kant gaat in tegen ons gevoel en onze intuïtie. En echt begrijpen kunnen we het niet. Maar toch zien we in het evangelie van Johannes dat deze twee, glorie en kruis, samengaan. Op welke manier dan? Hoe wordt Gods glorie zichtbaar in het kruis van Christus?

Dit is een diep mysterie en ik geef toe dat ik dit nu geen recht kan doen. Ik nodig je uit om in deze veertigdaagse stil te staan bij deze drie aspecten: (1) Het kruis spreekt van de *heiligheid* van God, en van Zijn afkeer van de zonde. (2) Het kruis geeft zicht op de *rechtvaardigheid* van God: er volgt een straf op de zonde. (3) Het kruis verkondigt de goedheid (genade) en de *liefde* van God, Zijn grenzeloze liefde voor ons mensen. Zoals Paulus het uitroept in Romeinen 8, vers 32: **Zal Hij, die zijn eigen Zoon – de Zoon die Hij zo intens liefheeft! – niet heeft gespaard, maar Hem omwille van ons allen heeft prijsgegeven** [aan het kruis, mag je hierbij bedenken], **ons met Hem niet alles schenken?** Paulus is diep geraakt door het verband tussen de passie van Jezus en Gods glorie, zoals die zichtbaar wordt uit in Zijn liefde en vrijgevigheid.

Dit brengt ons bij het derde kernwoord: *glorie*. De glorie van God.

3. GLORIE

In vers 4 kijkt Jezus terug op zijn hele leven tot dan toe. En Hij vat dit als volgt samen: **Ik heb op aarde Uw grootheid [doxa, glorie] getoond...** Wat betekent dat concreet, waar zien we dat terug in Jezus' leven? Het evangelie van Johannes laat zien dat Jezus hierop uit was, dat Hij dit graag wilde:

- **de Vader kennen, en in een hechte relatie** met Hem leven (7:29; 8:16, 18, 29; vgl. 15:21; 16:32, 17:8, 25) en *Zijn voorbeeld* volgen (13:16)
- **de woorden van God spreken** (3:34; 7:16; 12:49; 14:10, 24) en *getuigen* van Zijn hemelse Vader (5:36; 8:26)
- **Zijn hemelse Vader eren** (5:23, 7:18) en Hem *gehoorzamen* (4:34; 5:30, 38; 6:38-39)

Op al deze manieren was Jezus gericht op de glorie, de grootheid van God. Het ging Jezus niet om de eer en de waardering van mensen (vgl. 5:44, 12:43). Hij was er niet op uit om populair te worden. Hij leefde voor de glorie van Zijn hemelse Vader. **Uw Naam worde geheiligd**, leerde Hij zijn leerlingen bidden (Matth. 6:9, HSV). ... **Want van U is het koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid [doxa, glorie]** (13b). Jezus *bad* niet alleen deze lofprijzing, deze doxologie. Hij deed het ook voor, Hij leefde het uit. Zijn hele leven was één groot eerbewijs aan de Vader, één machtige doxologie. Vers 4, nogmaals: **'Ik heb op aarde Uw grootheid [doxa] getoond...'**. Oftewel: 'Ik heb de mensen laten zien hoe groot U bent, hoe liefdevol en trouw en machtig – en nog veel meer. Ik heb U gekend, en in een nauwe relatie met U geleefd, en ik heb Uw voorbeeld nagevolgd. Ik heb Uw woorden gesproken, en van U getuigd. Ik heb U gehoorzaamd en geëerd. Tot aan het kruis toe.' *Missie, passie, en glorie*: deze drie woorden vatten samen waarvoor Jezus op aarde kwam.

Toepassing

En Jezus verbindt zich aan Zijn gemeente, aan Zijn lichaam hier op aarde. Dus, wat betekenen 'missie' en 'passie' en 'glorie' voor ons? Hoe kun je in je dagelijks leven invulling geven aan missie, passie en glorie? Eerder had ik het over het project 'eten met de burens' als een concrete uiting van gastvrijheid. Vergelijkbare initiatieven zijn er vast ook vanuit De Pelgrim (pastor Max!), en misschien kom je later op nieuwe ideeën. Ik noem nog twee aanvullende voorbeelden.

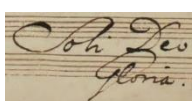
Iemand vertelde mij dat hij altijd geld op zak heeft om dit weg te geven aan een dakloze als hij die tegenkomt. Hij ziet dit niet als een plicht, maar als iets dat hij graag doet. In termen van deze preek: als een stukje van zijn *missie* in het leven. Hierbij voelt hij soms ook wel ongemak, onder andere een stukje statusverlies. Het voelt toch een beetje apart als mensen zien dat jij contact maakt met een zwerver. Maar dat statusverlies, dat stukje *passie* (pijn) hoort erbij. Jezus had dit trouwens ook, toen Hij omging met mensen in de marge. En uiteindelijk gaat het ook helemaal niet om onze eer, maar om de eer, de glorie van God. Missie-passie-glorie: het hoeft niet allemaal groot en verheven. Binnen de missie van Jezus, de grote missie van het Koninkrijk, tellen alle kleine dingen. Dat is de kern – daar kunnen we allemaal wel wat mee.

Het tweede voorbeeld laat dit ook zien. In een gesprek zei iemand van zichzelf: **"Ach weet je, ik ben maar een huis-tuin-en-keukenchristen".**

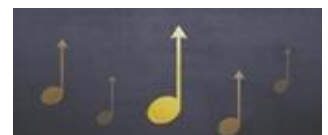
{HUIS/TUIN/KEUKEN}

Zo van: ik ben maar heel gewoontjes, ik stel niet zo veel voor als gelovige. Maar vervolgens vertelde ze mij over hoe zij met haar buurvrouw omgaat, en met mensen op haar werk, en met haar (niet 'makkelijke') echtgenoot – en nog veel meer. Ook over moeilijke dingen, en woestijnperiodes. Ik dacht bij mezelf – en heb dat deels ook aan haar teruggegeven: "Wat mooi. Jij hebt je missie in het leven gevonden.

Jij hebt ervoor gekozen er te zijn voor mensen om je heen, om trouw te zijn, en de hoop niet op te geven. En je doet dit niet in eigen kracht, maar in afhankelijkheid van God. En je aanvaardt de gevolgen: de passie, het ongemak en lijden dat daarbij hoort. Want je kan dan geen andere dingen doen die misschien leuker zijn voor jezelf. Hiermee leef je tot Gods eer. *Jij leeft echt tot de eer, de glorie van God!* Bij alle ups en downs is dat de grondtoon, de vaste onderliggende melodie die ik in jouw leven beluister."

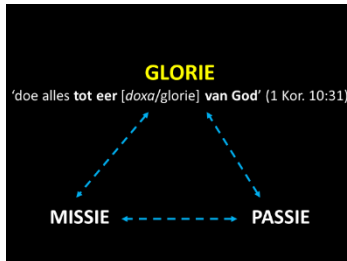

Ik moet hierbij denken aan de uitdrukking *Soli Deo Gloria*: 'alleen aan God de glorie [eer]'. De componist Johann Sebastian Bach schreef dit onder al zijn composities. Dus niet alleen zijn

kerkmuziek is tot eer van God. De koffiecantates zijn dat ook! Oftewel, ook in je huis, je tuin, en in je keuken kun je God eren.

Ik denk dat het daar begint. **Of u dus eet of drinkt of iets anders doet, doe alles tot eer** [doxa] **van God** (1 Kor. 10:31). Wat hierin kan helpen, is dat je dit beseft: “God wandelt tussen de potten en de pannen” (Teresa van Avila, 16^e eeuw). God is geïnteresseerd in ons dagelijks leven. Van koken tot huiswerk maken, van stofzuigen tot je administratie bijwerken. Je mag Hem bij alles betrekken, beseffen dat Hij bij je is, en dat Hij je wil helpen.

Missie—passie—glorie: praat hier eens met elkaar over door.

Misschien hangen ze op een bepaalde manier samen, zoals in de tekening? Wat gebeurt er als je één element weghaalt? Wat is het verband tussen ‘missie’ en ‘passie’, ook in je eigen leven? Zie je ook een link tussen ‘passie’ (in de zin van lijden) en Gods eer/glorie?

Hoe is dit in De Pelgrim op dit moment? Vinden jullie elkaar in een gedeelde missie? Ben je bereid om offers te brengen, niet weg te lopen voor passie? Krijgt God de eer, de glorie? Je kunt ook vragen stellen aan jezelf. (1) Wat is mijn missie, mijn opdracht op dit moment van mijn leven, mijn taakomschrijving (in mijn gezin, op mijn werk, in de kerk, of...)? Zie ik hierin verandering? Misschien is mijn missie aan vernieuwing toe? (2) Waar herken ik de passie in mijn leven? (Gedrevenheid en/of pijn, teleurstelling) Wat zou ik graag willen, waar gaat mijn verlangen naar uit? Bedenk dat het niet gaat om een ‘moeten’, maar om een *graag willen*, een verlangen. Onderliggend mag je weten dat je niets hoeft te verdienen bij God. Hij hanteert geen meetlat of je wel genoeg je best doet. En als je jezelf tegenvalt, mag je steeds weer bedenken: ‘Als God voor mij is, wie kan dan tegen mij zijn? (*Ga dan ook jezelf niet in de weg zitten!*) Zal Hij, die zijn eigen Zoon niet heeft gespaard, maar Hem ook omwille van mij heeft prijsgegeven, mij met Hem niet alles schenken? Wat zal mij, wat zal ons scheiden van de liefde van Christus? Dank Heer, dat U alles hebt volbracht. U zij de glorie!’
Amen

LUISTERLIED: *We Labor Unto Glory* – <https://www.youtube.com/watch?v=cRuPZCXShg4>